

UITKIJKEN

Najaar

En ineens valt het op: de kleuren zijn veranderd. Wat een paar weken geleden nog volop groen was en vol blad zat, begint nu snel te verkleuren naar allerlei tinten geel, roodkoper, roodbruin, bruin – en het begint te vallen. De laatste bramen en frambozen konden nog worden geplukt, allerhande paddenstoelen steken hun kopjes op. De eerste herfststorm is een feit. De dagen korten merkbaar. Jammer? Ik moet eerlijk zeggen dat ik er wel van houd, van die afwisseling. Maar ik ben natuurlijk ook niet anders gewend.

Ruim twintig jaar geleden ging onze oudste dochter na haar eindexamen een jaartje aan de slag in een van de townships van Kaapstad, Zuid-Afrika, in een weeshuis. Ze vertrok hier in de zomer en kwam daar dus aan in de Zuid-Afrikaanse winter – die lijkt op een gemiddelde Nederlandse zomer. Na verloop van tijd sms'te ze (appen kon toen nog niet 😊) “Oh, ik mis zó de seizoenen.” Ze had serieus heimwee naar de Nederlandse cyclus van een geurig voorjaar, bloesem en knoppen, jong groen, daarna maanden van warmte, zon en uitbundige bloei, gevolgd door de korter wordende dagen, ochtendmist, storm, vallende bladeren, plotselinge snijdende kou, sneeuw en (als het meezit) ijs ...

Blijkbaar doet dat iets met een mens, die duidelijke veranderingen in sfeer, lucht, geur en kleur. Niet altijd positief trouwens. Er zijn genoeg mensen die dit jaargetijde deprimerend vinden, en opzien tegen de kou, het gehuiver, de donkerte.

Misschien is de herfst wel het seizoen om extra alert te zijn. Omzien naar elkaar vraagt net wat meer als je daarvoor eerst je jas aan moet, de regen in, de kou door.

Het zet me ook op het spoor van de vergankelijkheid. Letterlijk, omdat november ook de maand van Allerzielen en Eeuwigheidszondag is. Verderop in dit kerkblad vertelt Marieke (zie pag. 24 'Bij de tijd') over meer speciale (zon)dagen die dit kwartaal kenmerken. Eeuwigheidszondag, ook wel Gedachteniszondag genoemd, is er één van, en valt dit jaar op 24 november.

Mooi vind ik dat direct na die zondag waarop we in de kerk gedenken wie ons ontvielen – kort of al veel langer geleden – de Adventstijd begint. Ziekte, verval en zelfs de dood hebben niet het laatste woord. Het Kind dat werd geboren in Bethlehem, zet het leven in een heel nieuw perspectief. Advent leert me elk jaar weer opnieuw uitkijken, tegen alles wat we hier voor ogen hebben in.

Ik wens ons van harte toe dat we daar hoop uit putten.

Coosje Haan, redacteur kerkblad

IN MEMORIAM PIETER (PIET) VAN DER KWAAK

Met liefde en respect gedenken wij Piet van der Kwaak. Hij overleed op 9 oktober op de leeftijd van 83 jaar.

Zijn overlijden betekent een groot gemis voor zijn vrouw Sinie en zijn dochters Carin en Rita en schoonzoon Aalt. Zeker ook voor zijn kleinkinderen Pim, Niek, Dewi en Ryan, die een bijzonder goede band hadden met hun opa en hij met hen.

Piet groeide op in Rijsburg, maar voelde zich in Driel helemaal thuis. Groene vingers, een groot plichtsbesef en een tikje traditionele inslag kreeg hij van huis uit mee; hij ging daarmee zijn eigen weg. Bij de JP Heijestichting (later Pluryn) kreeg hij een baan die hem helemaal paste: in het groen én met mensen. Ook thuis was hij heel zorgvuldig in het onderhoud van de tuin en het kweken van stekjes. Iedereen kon daarvan meegenieten, hij deelde er graag royaal van uit. Maar de mensen waren het belangrijkste; hij was heel sociaal en zeer betrokken bij familie en vrienden.

Piet vond het belangrijk om zich in te zetten voor de gemeenschap. Dat deed hij op de school van de kinderen, bij de sportvereniging en zeker ook in de kerk; in het jeugdwerk, de kerkenraad en niet te vergeten voor het kerkblad en ander drukwerk. Waar en voor wie hij zich ook inzette, hij deed het altijd op betrokken en zorgvuldige wijze. Waar er weleens wat geïmproviseerd moest worden, was daar altijd de omhoog gestoken duim van Piet: komt goed! En daar zorgde hij dan ook voor.

Toen acht jaar geleden bleek dat Piet ziek was, was iedereen hoopvol dat ook dit goed zou komen. Dat leek in eerste instantie het geval te zijn, maar later keerde de ziekte terug, in alle hevigheid. Piet bleef ondanks alles positief en genoot van het samenzijn met zijn dierbaren. Hij voelde zich een dankbaar en gezegend mens.

Toch nog onverwacht ging hij hard achteruit en moesten hij en zijn familie afscheid nemen. Hij kreeg van ds. Ella Kamper in het ziekenhuis de zegen voor het laatste stukje van zijn levensweg.

Voorafgaand aan de begrafenis op het kerkhof, hebben we Piet op 16 oktober herdacht in de voor hem zo vertrouwde kerk in Driel, met liefdevolle woorden door zijn kleinkinderen en met liederen die Piet na aan het hart lagen. We lazen uit Mattheüs 6: 25-34; over God die zorg draagt voor zijn schepping, voor wie Hem liefheeft. Daarom hoeven wij ons geen zorgen te maken over onszelf, want onze hemelse Vader geeft wat wij nodig hebben. Daar vertrouwde Piet op en zo heeft hij in vrede het leven en zijn dierbaren los kunnen laten. Dat dat ieder die hem mist tot troost mag zijn.

IN MEMORIAM JOHANNES JAN (JOHAN) PRANGER

Met liefde en respect gedenken wij Johan Pranger, die 19 oktober overleed op 75-jarige leeftijd.

Het was nog maar een paar weken daarvoor dat Johan wist dat hij ernstig ziek was. Hij deelde dat op zondag 22 september na de kerkdienst ook met de gemeente in Driel.

Johan was de oudste van negen kinderen in het gezin Pranger. Voor zijn broers en zussen was hij een fijne betrokken broer, die zorgzaam was naar hen toe, graag met hen samen was. Regelmatig trad hij als adviseur op en hij zocht altijd naar wat hij voor iemand kon betekenen. Dat deed hij ook buiten de familie, voor vluchtelingen uit het AZC, studenten uit Wageningen, mensen ver weg en wie verder op zijn pad kwam, in zijn privéleven en in zijn baan in het sociaal werk. Hij had een groot hart en had veel moeite met onrechtvaardigheid. 'Hoe kan ik helpen?' was het eerste wat hij zich vaak afvroeg.

Johan oriënteerde zich breed als het ging om de kerk; hij was niet heel 'honkvast', maar kwam in diverse kerken in de omgeving.

In de laatste fase van zijn leven keerde hij definitief terug naar de kerk en de gemeente waar zijn geloofsleven aanving, in Driel.

Johan hoopte nog een poosje voort te kunnen, hij hield nog van het leven, maar zijn conditie ging erg hard achteruit. Thuisblijven ging niet meer en hij werd opgenomen in hospice Rozenheuvel in Rozendaal. Daar werd hij steeds bijgestaan door zijn broers en zussen en hun partners. Hij was daar dankbaar voor, net zoals hij dat was voor zijn leven zoals het geweest was.

Zijn hoop was steeds op God, dat Hij hem bij zou staan, ook in zijn sterven.

Johan is op 24 oktober in besloten kring herdacht in de kerk in Driel. Daar stond dezelfde lezing centraal als 55 jaar daarvoor bij zijn belijdenis in dezelfde kerk: Johannes 15, over de ware wijnstok en Jezus' gebod elkaar lief te hebben. Ook klonk de tekst die Johan persoonlijk meekreeg bij zijn belijdenis: 'Strijd de goede strijd des geloofs, grijp het eeuwige leven, waartoe gij geroepen zijt en de goede belijdenis afgelegd hebt voor vele getuigen' (I Timoteüs 6:12). Teksten waarnaar Johan zijn leven heeft proberen te richten.

We hebben in dankbaarheid afscheid genomen van deze geliefde mens, waarna hij begraven is bij zijn grootvader Johan op het kerkhof. We bidden voor zijn familie en vrienden om de troostende nabijheid van de Eeuwige.

Ds. Marieke Muijen

Gemeenteavond dinsdag 5 november 2024

Op dinsdag 5 november 2024 vindt er om 20:00 uur in Ons Gebouw weer een gemeenteavond plaats. We vinden het als kerkenraad waardevol om met u als gemeente van gedachten te wisselen over zaken die ons als kerkgemeente in Driel raken.

Op deze avond staan de volgende onderwerpen op de agenda:

1. Kijken naar de toekomst van onze kerk

We weten dat onze gemeente vergrijsd, maar willen graag met u het gesprek opstarten over waar we over 10-15 jaar staan en welke keuzes we daar vandaag de dag voor moeten maken.

2. Stand van zaken van het beroepingsproces en uw beeld van het profiel van een nieuwe predikant in onze gemeente

De avond wordt begeleid door Hilda Frije, gemeenteadviseur bij Kerkvitaal.

Wij hopen u op 5 november te verwelkom!

Koert de Langen, voorzitter kerkenraad

Verslag kerkenraadsvergadering 17 september 2024

1. Welkom

De voorzitter heet de aanwezigen welkom. Een speciaal welkom is er voor ds. Marieke Muijen, onze ambulante predikant. Op zondag 15 september is zij in een mooie dienst aan de Protestantse Gemeente Driel verbonden. De wederzijdse ervaringen over deze dienst zijn erg positief.

2. Opening

Koert opent de vergadering met een overdenking over de toekomst van onze gemeente. Dit als voorbereiding voor de gemeenteavond.

Koert komt in de opening met een aantal stellingen die worden besproken.

3. Kerkenraadszaken

- a. Beleidsplan 2024-2026: proces. Alle geledingen leveren vóór 1 oktober hun plannen in bij Koert. Hij zal deze redigeren en voor de volgende vergadering staat dit punt weer op de agenda.
- b. Vervolgstappen beroepen predikant. Er zijn nog geen vervolgstappen genomen. Eerst komt er een gesprek met beide moderamen. De vraag is: willen wij samen verder? Dat moet eerst duidelijk zijn. Daarna volgt een plan van aanpak hoe het proces van beroepen eruit gaat zien. Vervolgens komt er een gesprek met beide colleges en de classispredikant.
- c. Gemeenteavond dinsdag 5 november. Zie ook de opening van Koert. De onderwerpen zijn:
 - De toekomst van onze kerk
 - Stand van zaken van het beroepingsproces

4. Diaconie

- a. Storten collectes. De nieuwe procedure voor het tellen van de collectes komt in de consistorie te hangen. In 2024 worden de collectes nog gestort door de diaconie. Omdat het een zaak is van zowel diaconie als kerkrentmeesters, zullen de stortingen vanaf 2025 gedaan worden door de kerkrentmeesters.
- b. Tijdens de zomerse diensten zijn collectebonnen van Heteren bij ons ingeleverd. Omgekeerd gebeurt het ook dat gemeenteleden uit Driel in Heteren collectemunten in de collecte doen. Echter, deze bonnen en munten zijn alleen geldig in de kerk van uitgifte. Volgend jaar zal dit tijdig in de kerkbode vermeld worden.
- c. Tijdens het avondmaal zullen op alle dienblaadjes behalve glaasjes wijn ook enkele glaasjes druivensap gezet worden. Ook volwassen kunnen immers liever druivensap dan wijn nemen.

5. Kerkrentmeesters

- a. Op 23 september begint het ruimen van de begraafplaats. Dit zal een paar dagen duren.
- b. De stand van zaken betreffende het lijstje niet-betalende gemeenteleden staat op de agenda van de volgende kerkenraad.
- c. Organistenrooster 2025: Freek heeft het rooster inmiddels toch gemaakt.

6. Jeugdwerk

Elske heeft binnenkort een afspraak met de nieuwe jeugdouderling van Heteren. Tevens heeft Elske een afspraak met ds. Marieke Muijen om het jeugdwerk te bespreken. Op 6 oktober vindt de eerste jeugdkerk plaats. Hiervoor zijn vier participanten.

6. Erediensten:

Zomerse diensten: deze worden besproken.

Zondag 15 september: dit was een prachtige dienst, zie ook het punt Welkom.

Er zijn veel complimenten gekomen voor de startzondag van 8 september!

7. Pastoraat/Wel en wee

Korrie doet verslag van het wel en wee van diverse gemeenteleden.

8. Rondvraag

De uitgangscollecte van 20 oktober wordt verplaatst naar 6 oktober. Deze data zijn verwisseld. De Ontmoetingszondag met Heteren is nu op 20 oktober, zodat Marieke kan voorgaan.

NIEUWS VAN DE KERKRENTMEESTERS

Het winterseizoen staat voor de deur en dat betekent dat we de verwarming weer aanzetten, thuis maar ook in de kerk. In het voorjaar kregen we van verschillende gemeenteleden te horen dat men last had van kou tijdens de kerkdiensten, ook als we de verwarming netjes op tijd hadden geactiveerd. Naar aanleiding van deze klachten hebben wij aan het einde van het vorige stookseizoen een technicus van de verwarmingsleverancier ingeschakeld die het een en ander aan de instellingen heeft aangepast. Hopelijk is daarmee het probleem verminderd.

Uit onderzoek blijkt dat het te maken heeft met een lastig te controleren en te reguleren circulatie van warme en koude lucht, ontstaan door de combinatie van verwarming en ventilatie. Bij het aanslaan van de verwarming stijgt de opwarmende lucht uit de roosters aan de zijkanten van de kerk op en wordt de koudere lucht die in de ruimte aanwezig is aangezogen. Omdat dit niet altijd op dezelfde plekken gebeurt, en omdat we dit verschijnsel – zoals gezegd – moeilijk kunnen beïnvloeden, is ons advies om een andere plek in de kerk op te zoeken als u in de komende, koudere maanden last krijgt van de kou tijdens de kerkdiensten.

Concreet houdt dat in: u kunt het beste in het middengedeelte van de kerk gaan zitten en beter niet aan de zijkanten in de buurt van de roosters.

Verder heeft het College van Kerkrentmeesters onlangs de nieuwe tarieven (o.a. voor het gebruik van de kerk, Ons Gebouw en de begraafplaats) voor 2025 vastgesteld. De tariefverhoging is gebaseerd op het gewogen prijsindexcijfer zoals gepubliceerd door het CPB. Bij de tarieven die betrekking hebben op het gebruik van het kerkgebouw is, met het oog op de fors gestegen energielasten, een iets hoger percentage toegepast: 4,45%. De overige tarieven zijn met 3,5% verhoogd. De nieuwe tarieven zullen binnenkort op de website van onze gemeente gepubliceerd worden.

Namens de kerkrentmeesters, Leenderd van der Deijl

3 november: Kerk in Actie / Najaarszending / Ghana

In het droge noorden van Ghana vormen christenen een minderheid. Vooral in de afgelegen dorpen daar is het leven een uitdaging. De wegen zijn er slecht en er is een tekort aan schoon drinkwater en elektra. Kerken in Noord-Ghana leiden sterke en begripvolle voorgangers op, die zien wat er nodig is en de mensen kunnen ondersteunen. Ook leren kinderen er, met behulp van de Bijbel, lezen in hun eigen taal. Zo kunnen ze beter meekomen op school en zich ontwikkelen. Dat kan hen helpen om aan de armoede te ontsnappen. Met deze collecte helpen we helpen.

10 november: Plaatselijk diaconaal werk

Een collecte om de diaconie in de eigen kerkelijke gemeente te ondersteunen.

17 november: Restauratie en onderhoud

Met deze collecte dragen we eraan bij dat de kerk en Ons Gebouw blijvend goed kunnen worden onderhouden.

24 november: Collecte voor het eigen gemeentewerk

Hiermee dragen we financieel bij aan allerlei zaken en projecten waarmee onze kerkelijke gemeente wordt ondersteund en in stand gehouden.

1 december: Bloemen in de dienst

Elke zondagochtend staat er een verse bos bloemen op de liturgische tafel, voor in de kerk. Mooi op zondag, als decoratie, en daarna in de regel bedoeld voor gemeenteleden die we speciaal willen bedanken of die wel wat extra bemoediging kunnen gebruiken.

Met onze financiële steun houden we de vaas gevuld.

VAN DE DIACONIE

Hieronder volgt een overzicht van de opbrengst van de collecten van 2 juni t/m 14 juli 2024.

2 juni	Plaatselijk diaconaal werk	€ 39,00
9 juni	Restauratie en onderhoud kerk	€ 36,00
16 juni	Hulp Haïti	€ 53,50
23 juni	Plaatselijk jeugdwerk	€ 50,05
30 juni	Kerk in Actie – Moldavië	€ 31,70
7 juli	Together One Family (T.O.F.) – Oekraïne	€ 167,02
14 juli	Hulp Haïti	€ 75,45

KOFFIE-INLOOPOCHTEND WOENSDAG 13 NOVEMBER

Gezellig om zo in de herfst, tijdens de koffie-inloop, elkaar weer te ontmoeten in Ons Gebouw, onder het genot van een lekker bakkie koffie of thee.

Van harte welkom! Om gewoon bij te kletsen over bijvoorbeeld actuele dingen, over iets leuks, iets moois, met natuurlijk ook de mogelijkheid om iets serieus of ontroerends met elkaar te delen.

Ben je benieuwd naar ons koffie-uurtje?

Kom gerust eens langs!

Voor woensdag 13 november ben je van harte uitgenodigd van 10:30 tot 12:00 uur in Ons Gebouw.

En neem gerust je buurvrouw/-man, vriend/vriendin/kennis mee!

Gastvrouwen zijn Liesbeth van Barneveld en Henny Ladestein

Hartelijke groeten, we kijken ernaar uit!

ROMMELPLUSMARKT

Ook dit jaar was de RommelPlusMarkt weer een geslaagd feest. Heel voorzichtig durf ik het woord 'feest' in de mond te nemen, want zó kan je dit jaarlijkse evenement bijna wel noemen. Want wat wás het weer gezellig en wat wás het weer fijn om, met zo veel vrijwilligers, gezamenlijk zo veel werk te verzetten. Met als bonus wederom een hele mooie opbrengst, in totaal ca. € 7.730,-.

En natuurlijk, die opbrengst is een mooi bedrag en de kerk kan dat geld goed gebruiken. Maar belangrijker nog is het 'kerk-zijn', of noem het een kerkelijke activiteit, wat tot dit resultaat heeft geleid. Natuurlijk geldt dat voor de vele vrijwilligers. Maar ook, en hoe leuk is dát, ook steeds meer voor de vele bezoekers. De jaarlijkse RommelPlusMarkt lijkt steeds meer een ontmoetingsplek voor het dorp worden, een lokaal sociaal gebeuren.

Nog even iets over de opbrengst. Natuurlijk is het totaalbedrag een optelling van vele en verschillende bedragen van de diverse kramen. De ene kraam levert meer op dan de andere. En evenals vorig jaar wordt een grote bijdrage geleverd door zowel de internetverkoop als de verkoop van de jammetjes die het hele jaar doorgaan. Maar eigenlijk moet daar niet zo naar gekeken worden. In financiële zin moet je de ene kraam niet vergelijken met de andere. De RommelPlusMarkt is als geheel een geslaagd evenement. En als geheel kan de ene kraam niet zonder de andere.

De laatste pompoenen en kalebassen!

Wij willen iedereen die dit jaar weer zijn steentje heeft bijgedragen aan het succes, en/of ook als klant heeft bijgedragen aan de gezelligheid, hartelijk bedanken. Wij als RommelPlusMarkt-commissie zijn dik tevreden.

En volgend jaar weer. Wij kijken ernaar uit. De datum is al bekend. **Noteert u 27 september 2025 (10:00 uur tot 14:00 uur) maar alvast in uw agenda.**

De RommelPlusMarkt-commissie

Hoi allemaal,

Als ik dit schrijf is het herfstvakantie en ik ben nog lekker een paar dagen weg. Het is nog prachtig weer, maar de wat koudere dagen beginnen ook weer te komen en het wordt al weer vroeg donker. Dan naderen we het einde van het jaar. Maar voordat het zover is staan er een paar leuke dingen op het programma.

Zo is er zondag 10 november weer een Kliederkerk bij ons in Driel, voor alle gezinnen uit Driel en Heteren. We gaan met elkaar het verhaal van Ruth ontdekken (de puzzel op de volgende bladzijde gaat ook over haar). We starten om 12:00 uur. Leuk als jij ook komt.

Vrijdagavond 15 november spelen we Sirkelslag met alle kids van ongeveer 9 t/m 12 jaar uit Driel en Heteren. Het thema is dit jaar: 'Als nieuw'. Sirkelslag is een interactief jeugdspel, waarbij het gaat om creativiteit, actie en teamspirit. We spelen met onze eigen groep, maar uiteindelijk ook tegen heel veel jeugdgroepen in Nederland. Misschien winnen we wel de beker! Doe jij ook mee?

Vanaf zondag 1 december starten we weer met het **adventproject**. Wat het dit keer gaat worden houd ik nog even geheim, daar zal ik in de volgende Ontmoeting meer over schrijven.

Agenda

Zondag 10 november: Kliederkerk in Driel. Van 12:00 uur tot uiterlijk 14:00 uur.

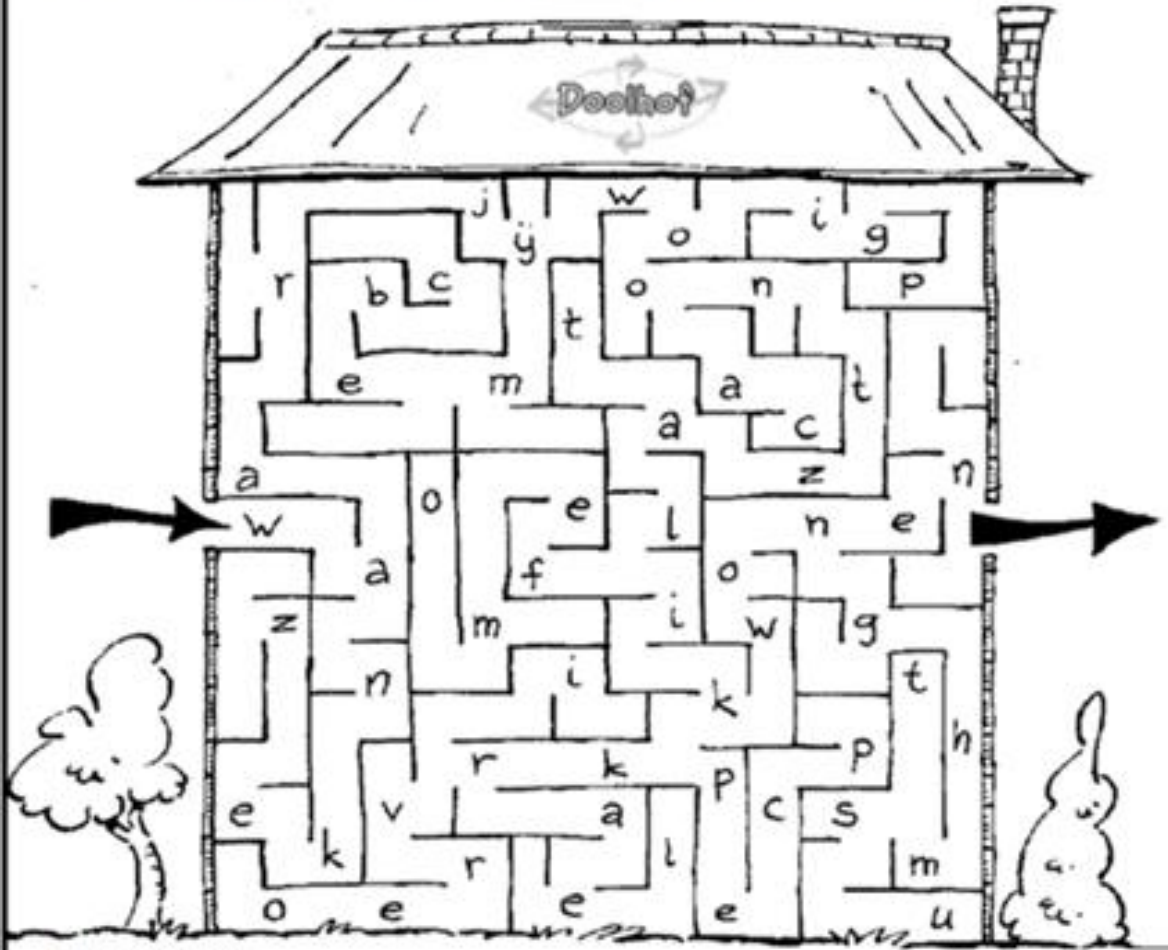
Vrijdagavond 15 november: Sirkelslag KIDS in Driel. Start 19:00 uur.

Opgeven voor bovenstaande activiteiten graag bij mij:

Elske Quakkelaar (jeugdouderling@pkndriel.nl)

PUZZEL

Weet je wat de trouwe Ruth tegen Noömi zegt?
Zoek de weg door het huis en je weet wat ze zegt.

Oplossing: _____

VERTEL EENS ...

*In deze rubriek ga ik met mensen uit ons midden in gesprek over iets wat ze graag doen, waar hun hart ligt en wat ze met plezier willen delen. Voor dit nummer sprak ik af met **Wout Speijers**, op zijn boerderij 'De Grootte Nevel', aan de Drielse Rijndijk.*

“Als ik dienstbaar kan zijn, zal ik dat niet nalaten”

Mijn fiets mag ik binnen stallen, op de deel. Wout doet z'n klompen uit en gaat me via het achterhuis voor naar de woonkeuken met uitzicht op de weilanden waar zijn drie koeien (“mijn dames”, zegt Wout) in de luwte van de struiken liggen te herkauwen. “Ik drink om tien uur koffie”, had hij me gezegd. Omdat ook de buurman een halfuurtje aanschuift, krijg ik direct al een inblikje in het reilen en zeilen in deze omgeving – en ook een indruk van de manier waarop Wout daarin bezig is. Nuchter, lijkt me. Én met hart voor de zaken die er spelen. Klopt? Hij grijnst. “Dat mag een ander zeggen.”

Na de babbel gaan we ervoor zitten. Waar komt die naam ‘De Grootte Nevel’ eigenlijk vandaan? Wout: “In de jaren 50 is dat uitgezocht door een pater, dr. Wolters, die een overnachtingsplek zocht en bij ons terecht- kwam. Waarschijnlijk was hier ooit een bospartij met de naam ‘Nevel’. Mijn pa kon deze boerderij aan het eind van de oorlog, vanaf 1944, pachten: de boerderij(gebouwen) en 13 hectare (wij zeggen hier ‘bunder’) grond.”

Hart voor de koeien

Het grootste deel van het land was voor fruit, voornamelijk appels (o.a. Cox, Goudrenet). “Hoogstammen. Je had een 40-sports-ladder nodig om te oogsten ... geen pretje.” Daarnaast hadden ze kersen, pruimen en een stukje met peren. In het weiland – en soms tussen de fruitbomen – hielden ze een paar koeien.

“In 1956 heeft mijn pa de boerderij met het bijbehorende land gekocht.” Wout was toen 8 jaar en zat op school in Driel. “Bij juffrouw Ossen, daarna meester Lemstra en toen meester Van Veen.” Vervolgens ging hij naar de Lagere Landbouwschool in Velp, waar je de laatste twee jaar naast theorie ook al veel praktijkervaring kon opdoen. Maar al in het eerste jaar werd zijn vader ziek. “In die tijd hadden we meer dan een paar koeien en ik wist al dat daar mijn hart lag.” Hij knikt en haalt tegelijk wat berustend zijn schouders op. “Nog steeds trouwens. Ik melk niet meer, maar ik mis het nog altijd.”

Broer en zus

Destijds werd de knoop snel doorgehakt: Wout kwam op de boerderij te werken en kreeg daarmee mede het beheer over dit rijksmonument – want dat was/is het. Toen beide ouders overleden waren, kwam hij er alleen voor te staan. Hoewel, alleen? “Ik ben verantwoordelijk voor de boerderij, maar mijn zus Gerria denkt altijd mee. Ze woont momenteel in Herveld en blijft in het weekend vaak slapen.”

Heb jij toen een keus gemaakt: fruit of koeien, of bleef je beide doen?
“Er moesten afwegingen worden gemaakt. Je kon rooisubsidie krijgen voor de rooi van oude fruitbomen en als je dan vijf jaar geen pit- of steenvruchten meer teelde, werd die subsidie verdubbeld. Dat was aantrekkelijk, dat snap je. Maar er kwam nog een factor bij.”

Dijkverbetering

In die tijd werd steeds openlijker gepleit voor het Gelders rivierenlandschap als nationaal erfgoed. Een onderdeel was dijkverbetering. “Dijkverzwaring, beter gezegd. De weg moest worden verlegd, en om die reden moesten onze pruimenbomen worden gerooid.”

Wout had er geen hartzeer van. “Wij hebben in die periode héél veel koffie en thee geschonken. Het was een leuke tijd en we hadden er alleen maar voordeel van. En behoud van het landschap, daar werken wij graag aan mee.”

Rijksmonument

Overigens ligt hun boerderij nu eigenlijk te dicht bij de dijk, maar omdat het om een rijksmonument gaat, wordt dat zo gelaten. Last van overstromingen heeft hij niet. “Alleen als het water tegen de dijk klotst, staat bij ons na een paar dagen de kelder wel onder. Maar verders niet.” Hij haalt z’n schouders op. “Het is sowieso een vochtig huis.”

Een rijksmonument: betekent dat ook dat je niks mag aanpassen?

Hij schudt zijn hoofd. Een voorbeeld? Sinds de millenniumwisseling zijn ook zij aangesloten op het riool. “Daarvóór hadden we een septic tank met een overloop naar de sloot. Aansluiting op de gemeentelijke riolering was niet in beeld. Maar onverwacht kon dat toch op een prettige manier worden geregeld, dus daar hebben we in toegestemd. En we zijn er blij mee.”

Wit poeder

Wie een ‘rijksmonument’ bewoont, krijgt wél te maken met strikte regelgeving, bijvoorbeeld als het gaat om groot onderhoud. “De gevel moet mooi wit blijven, maar dat mag je tegenwoordig niet meer uitvoeren met gebluste kalk” – hij trekt een wenkbrauw op – “want daar kun je aanslagen mee plegen, volgens de Monumentenwacht. Je moet een natuurproduct gebruiken.”

Na wat gepuzzel vonden ze een onverwachte en goedkope oplossing: wit poeder, dat je ook voor ligboxen gebruikt. Hij lacht. “Werkt perfect! Mijn zus en ik gaan er zo nog mee aan de slag, de achtergevel doen.” Hij lacht. “Gerria heeft geen hoogtevrees, dus zij mag voor aan de trekker in het bakje, terwijl ik hem bedien.”

Zijn ‘harem’

Terug naar de koeien. Op dit moment lopen er nog drie in de wei, zijn ‘harem’: Lean (18), Kuif (9) en Noor (3), het kalf van Kuif. Maddy (10) is afgelopen jaar helaas bezweken aan een bloeding. “Als boer leef je dicht bij leven en dood. Tuurlijk doet me dat wat. De natuur is hard. Keihard. Maar zo gaat het.”

Maaien, schudden en harken van het gras doet hij nog altijd zelf. Melken tot zijn spijt niet meer, maar hij haalt nog wel altijd melk van de boer. “Dat was zoeken, want bijna geen boer levert nog melk aan particulieren.” Hij vond er een in Randwijk. “Dat zijn goede vrienden geworden. Ik haal steeds 4-5 liter, daar doe ik een week mee.”

Wilgen knotten

Naast het boeren zet hij zich graag in voor natuurbeheer. “Ik ben lid van de ANV (Agrarische Natuurvereniging Lingestreek), meewerkend voorman. Ze zochten vrijwilligers, onder meer voor het knotten van wilgen in de uiterwaarden. Na één dag theorie en één dag praktijk was ik zover. Twee dagen in de week in tweetallen aan de gang. Dat was een mooie tijd, een leuke ploeg mensen.” De ANV verzorgt ook de aanplant en snoei van hoogstamfruitbomen en zet plas-draspompen, o.a. in de Meilanden bij Valburg, om de waterstand te reguleren voor de weidevogels. “De werkploeg is nu gestopt, maar ik heb nog wat vaste adressen, samen met een vaste maat uit Elst.”

Rentmeesterschap

Wat houdt hem vooral gaande? Hij kijkt me peinzend aan. “Dat is moeilijke vraag. Iemand gebruikte eens de term ‘rentmeesterschap’. Dat geeft het denk ik wel aan: betrokken en dienstbaar zijn, goed zorgen voor hetgeen je is toevertrouwd. En als iemand in nood is, moet je hem helpen.”

Hij is al meer dan 55 jaar lid van de EHBO en staat ook geregistreerd als EHBO-post, de laatste jaren inclusief reanimatie. “En ik ben meer dan 30 jaar bestuurslid geweest van landbouworganisaties. Ik houd nog steeds de vakliteratuur zo veel mogelijk bij.”

Houdt dat voor jou ook verband met de kerk, of met geloven?

Hij knijpt zijn ogen half dicht. “Ik ben een gelovig mens,” zegt hij dan, “maar daar heb ik geen kerk voor nodig. Geloven is voor mij vooral meeleven en zorgen voor de natuur. Ik sta ingeschreven bij de PG Driel. Ik ben veertien jaar kerkvoogd geweest, wat nu kerkrentmeester heet. Laat ik het zo zeggen: dan zie je veel.”

Komt hij nog weleens in de kerk? “Met de RommelPlusmarkt, die help ik opbouwen. En bij een uitvaart of als we er zingen met Impuls. Daar ben ik sinds de jaren tachtig bij, eerst als tenor en later als bas. Of ik voorkeur heb voor wat we zingen? Jazeker, ik mag dan 75 zijn, maar ik houd wel van een beetje vlot en fris.”

Als boer leef je dicht bij leven en dood. Hoe kijk jij daar zelf naar?

“Bang ben ik er niet voor, als je dat bedoelt. Kijk, het gaat zoals het gaat. Als het zover is, dan ga je, zo bekijk ik dat.” Ook wat dat betreft staat hij met beide benen op de grond. Ingebed in de natuur, die hem omgeeft én hem verbindt met het hogere, met God. “Ja, zo zou je dat wel kunnen zeggen ja.”

Lichtjestocht

Als ik weer naar mijn fiets loop, zie ik op het erf een groene trekker staan, glanzend gepoetst. “Een John D-e-e-r-e.” Hij spelt het met zichtbaar genoeg. Met deze trekker doet hij ook mee aan de Verlichte Trekkersoptocht, elk jaar in december. Meer dan honderd tractoren, op de meest creatieve manieren verlicht, rijden toeterend de uitgestippelde route over de dijk en dwars door Overbetuwe, ook door Driel. Het is een terugkerend festijn, dat de agrariërs uit deze omgeving letterlijk in het licht zet en dat hij niet graag mist. Een vrolijke streep onder het leven van deze boer in hart en nieren.

Wout, hartelijk dank dat je mij wilde ontvangen en wat over je leven en werk wilde vertellen!

Ook iets te delen? Neem gerust contact met me op (Coosje Haan: voor gegevens, zie kerkblad)

Om licht en liefde

Steek een kaars aan in het duister,
laat het licht toe in je hart.

Maak je handen niet tot vuisten,
streel maar zacht wat is verhard.

Steek een kaars aan in het duister
en zaai vrede waar je gaat.

Strek je armen uit en luister
naar de mens die naast je staat.

Steek een kaars aan in het duister,
eer wat kwetsbaar is en klein.

Ga geduldig tot het uiterst,
laat waar jij bent vrede zijn.

Hein Stufkens

Uit: Vrede voor jou - gedichten (1997)

AGENDA (voor meer informatie, zie elders in dit kerkblad)

Dinsdagavond 5 november: Gemeenteavond in Ons Gebouw.

Onderwerpen:

- 1) De toekomst van onze gemeente
- 2) Het beroepingsproces

Aanvang 20:00 uur.

Woensdagochtend 13 november: Koffie-inloop in Ons Gebouw, 10:30-12:00 uur.

Gastvrouwen: Liesbeth van Barneveld en Henny Ladestein

Zondag 10 november: Kliederkerk in Driel.

Van 12:00 uur tot uiterlijk 14:00 uur.

Vrijdagavond 15 november: Sirkelslag KIDS (9 t/m 12 jaar) in Driel.

Start 19:00 uur.

Voor beide activiteiten: graag je opgeven bij Elske Quakkelaar (jeugdouderling@pkndriel.nl)

KOPIJ voor het **decembernummer** van dit kerkblad uiterlijk **19 november** aanleveren op het volgende e-mailadres: ontmoetingdriel@gmail.com

U kent het misschien: iedere dag is wel een dag van de ... En dan volgt er iets waarvan je je soms afvraagt hoe zinvol dat is.

Zo staat er in de komende weken een aantal bijzondere dagen op de (kerkelijke) agenda: 27 oktober schijnt bijvoorbeeld Schoonmoederdag te zijn. Nooit geweten dat zoiets bestond. Ik heb een heel lieve schoonmoeder; haar houd ik graag in ere, maar een speciale dag zal in ieder geval haar zelf vreemd in de oren klinken.

Een aantal zinvolle of zelfs heel belangrijke dagen komt er ook aan: 29 Oktober is de Dag van de Stilte, Hervormingsdag op 31 oktober, Allerheiligen op 1 november, Allerzielen op 2 november, Dankdag voor gewas en arbeid op 6 november, Wereldvrijheidsdag op 9 november (herdenking van de Val van de Berlijnse Muur in 1989). En dan verderop ook alweer de intocht van Sint Nicolaas op 16 november en, voor de meesten van ons veelzeggender: de laatste zondag van het kerkelijk jaar op 24 november.

Halloween op 31 oktober heeft een bijzondere historische achtergrond, maar om dat nu als een (griezelige) feestelijkheid te vieren, zoals dat nu ook in Nederland steeds meer gebeurt... ik kan er zelf maar weinig aardigheid in ontdekken. Als je dan iets leuks en zinvols met je kinderen wilt vieren, kies dan voor Sint Maarten (op 11 november), dat is een veel positiever feest!

Te midden van deze bijzondere dagen hebben ook de zondagen hun eigen accent. In de komende maand ga ik twee zondagen voor, 3 november in De Vloedschuur en 24 november in Driel. Volgens rooster lezen we op 3 november uit Marcus 12, waarin de Sadduceeën Jezus ondervragen over het zwagerhuwelijk en de manier waarop dat door zou werken in het opstandingsleven. Met zijn uitspraak "Hij is geen God van doden, maar van levenden" brengt Jezus in deze discussie een totaal ander perspectief in. Daarmee wordt de *eerste* zondag na Allerheiligen en Allerzielen al in verband gebracht met de *laatste* zondag van november.

Die laatste zondag van het kerkelijk jaar wordt in de kerk ook Gedachteniszondag genoemd of Eeuwigheidszondag. Dan gedenken we de mensen die het afgelopen kerkelijk jaar (vanaf Advent 2023) zijn gestorven. Met hun nabestaanden staan we in de kerk stil bij het verlies en het verdriet; maar willen we ook hoop en troost laten oplichten in dat duister. Vaak klinken op deze zondag de woorden “Gelukkig de treurenden, want zij zullen getroost worden” (Matth. 5:5). Zo belichten de zondagen ook elkaar.

Een goede en gezegende tijd gewenst!
ds. Marieke Muijen

BIJ DE DIENSTEN

Bijbelleesrooster

Het leesrooster dat in dit kerkblad te lezen is, is het oecumenisch (jaar)leesrooster, dat wordt uitgegeven door de Protestantse Kerk in Nederland.

NB Voorgangers zijn vrij om ervan af te wijken in de diensten, dus niet altijd komen de onderstaande bijbelgedeelten ook in de zondagse liturgie terecht.

Zo 3 november	Job 19:23-27a	Marcus 12:18-27
Zo 10 november	Leviticus 19:1-2, 9-18	Marcus 12:28-34
Zo 17 november	Exodus 30:11-16	Marcus 12:38-13:2
Zo 24 november	Sefanja 1:14-2:3	Marcus 13:14-27
	<i>Laatste zondag van het kerkelijk jaar / Eeuwigheidszondag</i>	
Zo 1 december	Zacharia 14:4-9	Lucas 21:25-31
	<i>Eerste zondag van Advent</i>	

OPPASDIENST VOOR DE ALLERKLEINSTEN

Voor de allerkleinsten (0 t/m 3 jaar) is er tijdens de kerkdienst oppas in Ons Gebouw.

Wil je hiervan gebruikmaken, dan kun je contact opnemen met Cora Camps (*voor gegevens: zie kerkblad*). Dit graag melden uiterlijk vrijdag voor de betreffende zondagsdienst.

VERVOER NAAR DE KERK

Bent u niet in de gelegenheid om zelfstandig naar de kerk te komen, dan willen wij u graag ophalen. Een telefoontje naar de heer Paul Baart en het wordt geregeld. Bij geen gehoor kunt u contact opnemen met Elsbeth van de Boer (*voor hun gegevens: zie kerkblad*).

ROOSTER BLOEMENDIENST

- 3 november : fam. Bloed
- 10 november : fam. Van Merkerk
- 17 november : fam. Houweling
- 24 november : fam. Roeleveld
- 1 december : fam. De Langen

KERKDIENSTEN

Alle diensten beginnen om 10:00 uur, **tenzij anders vermeld.**

Zondag 3 november

Voorganger	: ds. F. Leevers, Rhenen
Organist	: Freek Withaar
Uitgangscollecte	: Kerk in Actie / Najaarszending / Ghana
Koffieschenken	: Marijke en Fred Vols

Zondag 10 november

Voorganger	: ds. W. van de Kaaden, Overberg
Organist	: Freek Withaar
Uitgangscollecte	: Plaatselijk diaconaal werk

Zondag 17 november

Voorganger	: dhr. P. de Koning, Heteren
Organist	: Jaap van der Spek
Uitgangscollecte	: Restauratie en onderhoud

Zondag 24 november

*Laatste zondag van het kerkelijk jaar /
Eeuwigheidszondag*

Voorganger	: ds. M. Muijen
Organist	: Anja Posthuma
Uitgangscollecte	: Collecte voor het eigen gemeentewerk
Koffieschenken	: Coosje en Jan Haan

Zondag 1 december

1^e zondag van Advent

Voorganger	: ds. H. Keur, Hilversum
Organist	: Freek Withaar
Uitgangscollecte	: Bloemen in de dienst
Koffieschenken	: Ria en Jaap Pranger